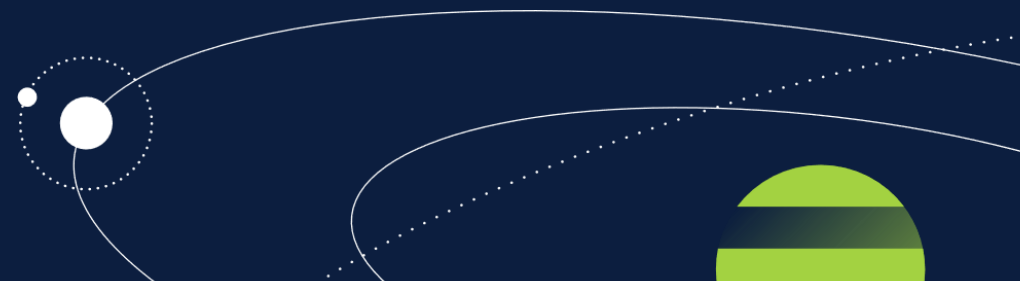

Viešųjų pirkimų savaitinis naujienlaiškis

2023 m. gruodžio 18-31 d.
2023 metų 51-52 savaitės

Turinys

1. Savaitės komentaras
2. Teisės aktų pakeitimai
3. Institucijų aktualijos
4. Teismų praktika

Savaitės komentaras

Mielieji,

Praėjusių metų galas buvo intensyvus visiems viešųjų pirkimų „žaidėjams“ – įstatymų leidėjui, VPT ir teismams.

Pristatome nuo šių metų pradžios įsigaliojančius pakeitimus, iš esmės susijusius su administracinės naštos sumažinimu supaprastintuose pirkimuose. Taip pat pateikiame naujas VPT iniciatyvas ir metodologinę pagalbą.

Apžvelgiamoje teismų praktikoje vyrauja karščiausia tema – viešojo pirkimo sutarčių keitimas. Nors dėl karo Ukrainoje Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nesuformavo naujų VPĮ 89 str. nuostatų taikymo taisyklių, tačiau bet koku atveju viešojo pirkimo sutarčių keitimo srityje vis labiau kyla poreikis išmanyti aktualią jurisprudenciją.

Taip pat pristatome Lietuvos apeliacinio teismo naujausius išaiškinimus, reikšmingus taikant pašalinimo pagrindus, sprendžiant dėl tiekėjo suinteresuotumo ginčyti perkančiosios organizacijos veiksmus, vertinant perkančiosios organizacijos sprendimų nutraukti pirkimo procedūras ar viešojo pirkimo sutartį teisėtumo.

Dr. Karolis Kačerauskas

„Ellex Valiunas“ partneris, Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktikos vadovas

[Kontaktai](#)

TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI

Nuo 2024-01-01 įsigalioja nauji Viešųjų pirkimų įstatymo (**VPĮ**) pakeitimai, priimti įstatymais [XIV-2254](#), [XIV-2374](#), [XIV-2441](#)). Reikšmingiausios VPĮ naujovės:

- (i) VPĮ 25 str. 1 d. papildyta nuostata, kad atliekant supaprastintus pirkimus, pažymų, patvirtinančių tiekėjo pašalinimo pagrindų nebuvimą, nereikalaujama, kai tiekėjas pateikia Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą;
- (i) VPĮ 86 str. 7 d. pakeista žodžiu sudaromos supaprastinto pirkimo sutarties vertė iš 5 000 Eur (be PVM) į 10 000 Eur (be PVM), o prekių ir paslaugų, skirtų moksliniams tyrimams ir (ar) eksperimentinei veiklai, pirkimo atvejais – 15 000 Eur (be PVM);
- (ii) VPĮ 2 str. papildytas nauja – trumposios žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinės – sąvoka.
- (iii) VPĮ 71 str. 6 d. papildyta 8 ir 18 p., nustatančiais, kad neskelbiamų derybų būdu gali būti perkamos atitinkamai (i) tiesiogiai su moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra susijusios prekės, paslaugos ar darbai, kai perkančioji organizacija yra aukštoji mokykla arba mokslinių tyrimų institutas; ir (ii) žemės ūkio ir maisto produktai, kai jie įsigijami iš trumposios maisto tiekimo grandinės.

INSTITUCIJŲ AKTUALIJOS

1. **VPT:** [kviečia](#) skaityti 9-ąjį Žaliųjų pirkimų naujienlaiškį. [Naujienlaiškyje](#) VPT dalijasi rekomendacijomis dėl Aplinkos ministro įsakymu patvirtintų minimalių aplinkos apsaugos kriterijų nustatymo pirkimo dokumentuose, taip pat kokie būtų galimi atitiktų nustatytiems kriterijams įrodantys dokumentai.
2. **VPT:** [primena](#), kad tarptautinių pirkimų skelbimų formose pirkimo vykdytojai privalo pažymėti pirkimo dokumentuose nustatytus privalomus ir neprivalomus pašalinimo pagrindus. VPT parengė [Pašalinimo pagrindų, nurodytų skelbimo eformoje, EPVPD ir VPĮ atitikties lentelę](#), kurioje pateikta detali informacija apie skelbimo eformos laukų pildymą.
3. **VPT:** [patikslino](#) Prekių viešojo pirkimo-pardavimo sutarties tipines sąlygas ir pakartotinai skelbia tipinės prekių sutarties sąlygų projektą derinimui. Su teisės akto projektu galite susipažinti [čia](#). Pastabas ir (ar) pasiūlymus dėl tipinės prekių sutarties sąlygų projekto galima teikti iki 2024-01-11. Tipinės prekių sutarties sąlygos taps privalomos nuo 2024-03-01.
4. **VPT:** [atnaujino](#) Pirkimų specialistų žinių patikrinimui skirtą Socialiai atsakingų pirkimų mokymų modulį. Su atnaujinta Pirkimų specialistų žinių patikrinimo medžiaga galite susipažinti [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas: aplinkybė, kad viešojo pirkimo sutartyje yra įtvirtintos kainodaros taisyklės, neužkerta kelio šalims papildomai siekti tarpusavio ekonominės pusiausvyros (UAB „Panevėžio statybos trestas“ v. Vilniaus Gedimino technikos universitetas), 2023-12-19

Ieškovė tiekėja kreipėsi į teismą prašydama pakeisti viešojo darbų pirkimo sutarties kainą likusiems neatliktiems darbams. Ji nurodė, kad dėl karo veiksmų Ukrainoje tapo sudėtingiau vykdyti sutartį. Nors sutartyje buvo įtvirtintos kainos indeksavimo taisyklės (kainos perskaičiavimas, jei statybų sąnaudų kainų pokytis didesnis nei 5 proc.; atsižvelgiama į oficialius statistikos duomenis), jos, tiekėjos vertinimu, buvo nepakankamos.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas panaikino apeliacinės instancijos teismo sprendimą ir bylą grąžino jam nagrinėti iš naujo.

Pirma, kasacinis teismas konstatavo, kad Lietuvos apeliacinis teismas nepagrįstai perkvalifikavo ieškovės reikalavimo pagrindą dėl nenumatytų aplinkybių (VPĮ 89 str. 1 d. 3 p.) į kainos keitimą pagal sutartines nuostatas (VPĮ 89 str. 1 d. 1 p.). Nagrinėjamoje byloje, susijusioje su sutartiniais santykiais, nenustatyta pagrindo dėl viešojo intereso teismui veikti aktyviai ir viršyti pareikštų reikalavimų ribas. Ginčams dėl viešojo pirkimo sutarčių keitimo netaikytinas specialiojo CPK XXI-1 skyriaus, skirto viešųjų pirkimų byloms nagrinėti, nuostatos.

Antra, kasacinis teismas nurodė, kad ginčiuose dėl viešojo pirkimo sutarčių keitimo pirmiausia taikytas specialusis VPĮ, o kitų teisės aktų nuostatos tik tuomet, kai atitinkama nuoroda aiškiai įtvirtinta VPĮ arba kai kitų teisės aktų nuostatos yra imperatyviosios. Atsižvelgdamas į tai, kasacinis teismas pakartojo savo ankstesniąją praktiką, kad tokiems ginčams netaikytinas CK 6.204 str. nuostatos, nes VPĮ 89 str. normose išsamiai sureguliuotas viešojo pirkimo sutarčių keitimo klausimas.

TEISMŲ PRAKTIKA

Trečia, VPĮ 89 str. 1 d. 1 p. ir 3 p. įtvirtinti savarankiški tiek teisiniai, tiek faktiniai viešojo pirkimo sutarčių pakeitimo pagrindai, nepriklausantys vienas nuo kito. Be to, kai vertinama, ar viešojo pirkimo sutarties pakeitimas yra leistinas ir teisėtas pagal VPĮ 89 str. 1 d. 3 p. (nenumatytos aplinkybės), nėra atsižvelgiama į to paties straipsnio 4 d., kurioje nustatyti draudimai keisti sutartis.

Ketvirta, kasacinis teismas suformavo naują teisės aiškinimo taisyklę: *nepaisant to, jog viešojo pirkimo sutartyje yra nustatytos kainos peržiūros (indeksavimo) taisyklės ir, jomis vadovaujantis, yra perskaičiuojama viešojo pirkimo sutarties kaina, jei tai nesubalansuoja viešojo pirkimo sutarties šalių ekonominės pusiausvyros, sutarties šalis VPĮ 89 str. 1 d. 3 p. nustatytu pagrindu gali kreiptis, be kita ko, dėl neatliktų pagal viešojo pirkimo sutartį darbų kainos pakeitimo – jos padidinimo, jei įrodo esant visas VPĮ 89 str. 1 d. 3 p. taikymo sąlygas.*

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

2. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas: viešojo pirkimo sutarties keitimas pagal šioje sutartyje įtvirtintas sąlygas turi būti pagrįstas aiškiais, tiksliais nuostatomis, kurios atitinkamai keičiant sutartį negali būti aiškinamos plačiai (UAB „*Panevėžio statybos trestas*“ v. *Vilniaus Gedimino technikos universitetas*), 2023-12-19

Ieškovės tiekėjos ir perkančiosios organizacijos sudarytoje sutartyje buvo įtvirtinta kainos perskaičiavimo tvarka, siejama su statybos sąnaudų kainų pokyčiu. Šios tvarkos pagrindu šalys sudarė Susitarimą perskaičiuoti kainą pagal statybos sąnaudų kainų pokytį, atsižvelgiant į kategoriją „Visi statiniai“. Ieškovė ieškiniu I kreipėsi į teismą prašydama pakeisti šį susitarimą, jame nurodant, kad kainos perskaičiuojamos, atsižvelgiant į konkrečią „Negyvenamųjų pastatų“ kategorijos sąnaudų kainos pokyčius (VPĮ 89 str. 1 d. 1 p.). Ieškovė ieškiniu II teismo reikalavo papildomo kainos perskaičiavimo, atsižvelgiant į naujas nenumatytas aplinkybes, susijusias su karo veiksmams Ukrainoje (VPĮ 89 str. 1 d. 3 p.).

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, panaikino Lietuvos apeliacinio teismo sprendimo dalį dėl ieškinių II ir dėl šios dalies grąžino jam nagrinėti bylą iš naujo.

Pirma, kasacinis teismas nesutiko su apeliacinės instancijos teismo išvada, kad keistina Susitarimo dalis pakeičiant kategoriją „Visi statiniai“ į „Negyvenamieji pastatai“. Kasacinis teismas konstatavo, kad viešojo pirkimo sutartyje įtvirtinta kainos indeksavimo tvarka buvo aiški ir nedviprasmiška. Būtent todėl šalys galėjo teisėtai pagal VPĮ 89 str. 1 d. 1 p. sudaryti Susitarimą. Kasacinis teismas nurodė, kad ieškinyje I nepagrįstas, nes viešojo pirkimo sutartyje nebuvo įtvirtinta galimybė šalims keisti statybos skaičiuojamųjų kainų kategorijas. Priešinga pozicija prieštarautų sąžiningo sutarčių aiškinimo, sutarčių aiškinimo prie jos prisijungusios šalies naudai principams, taip pat neatitiktų šalių valios aiškinant viešojo pirkimo sutartį ir sudarant Susitarimą.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, kasacinis teismas sutiko su skundžiamo procesinio teismo išvada, kad nagrinėjant ginčą apeliacinės instancijos teisme ieškovė nepagrįstai išplėtė ieškinio II teisinį pagrindą, nes pirmosios instancijos teisme ji rėmėsi tik VPĮ 89 str. 1 d. 3 p. ir CK 6.204 str., o apeliacinės instancijos teisme – papildomai viešojo pirkimo sutarties nuostatomis VPĮ 89 str. 1 d. 1 p. taikymo kontekste ir VPĮ 89 str. 2 d. VPĮ 89 str. normose įtvirtinti savarankiški teisiniai ir faktiniai viešojo pirkimo sutarčių keitimo pagrindai, todėl ieškovai turi konkrečiai suformuluoti savo reikalavimus ir nurodyti juos pagrindžiančius pagrindus. Ginčiuose dėl sutarčių pakeitimo, teismai neatlieka aktyvaus arbitro vaidmens, todėl negali perkvalifikuoti ieškinyje nurodytų faktinių aplinkybių.

Trečia, kasacinis teismas nesutiko su apeliacinės instancijos teismo vertinimu, kad viešojo pirkimo sutarties keitimas dėl nenumatytų aplinkybių negali būti dėl kainos, o ieškovė nepagrįstai siekia pasinaudoti VPĮ 89 str. 1 d. 3 p. nuostata. Apeliacinis teismas netinkamai perkvalifikavo ieškinį II, todėl neišnagrinėjo iš esmės ieškovės reikalavimo keisti sutartį dėl nenumatytų aplinkybių.

Ketvirta, teismas analogiškai pirmiau pristatytai nutarčiai pasisakė dėl VPĮ ir CK nuostatų santykio, VPĮ 89 str. atskirų dalių tarpusavio taikymo, tiekėjo teisės reikalauti padidinti sutarties kainą dėl nenumatytų aplinkybių, kai sutartyje yra įtvirtintos kainodaros taisyklės (žr. 6–7 skaidres).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

3. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas: ekonominis ketinamos sudaryti sutarties nepatrauklumas nėra pakankamas pagrindas tiekėjui atsisakyti sudaryti sutartį (*UAB „Žilinskis ir Co“ v. AB LITGRID*), 2023-12-21

Ieškovė dalyvavo perkančiojo subjekto paskelbtame pirkime, jo prašymu pratęsė pasiūlymo galiojimo užtikrinimą (garantiją), tačiau, pakviesta sudaryti pirkimo sutartį, tai padaryti atsisakė dėl per pirkimo procedūrą vykdymo laikotarpį ženkliai išaugusių sąnaudų. Ieškovė ginčijo perkančiojo subjekto sprendimą pasinaudoti jam išduota garantija.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas paliko nepakeistus pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų sprendimus, kuriais ieškovės ieškinyš atmestas.

Pirma, tiekėjų ikisutartinei atsakomybei kilti būtina nustatyti jų nesąžiningus veiksmus. Teismo vertinimu, ieškovė elgėsi neteisėtai, kadangi ji žinodama visą informaciją, sutikdama su pirkimo sąlygomis, pagal jas laimėjimo atveju įsipareigodama sudaryti sutartį, pratęsdama pasiūlymo galiojimo užtikrinimo terminą, tačiau, ieškovę pripažinus pirkimo laimėtoja, pradėjusi kvestionuoti savo pasiūlymo ekonomiškumą ir būsimą naudą ar patirtinus nuostolius, atsisakė sudaryti sutartį su perkančiuoju subjektu. Visos šios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad atsisakymas sudaryti sutartį nebuvo nulemtas objektyvių priežasčių ir nelaikytinas teisėtu teisių gynybės būdu, kaip tai aiškinama teismų praktikoje.

Antra, Teismas taip pat konstatavo, kad pirmiau padarytas išvadas patvirtina ir pagal PĮ neleistinas bei nepagrįstas ieškovės siekis iki pirkimo sutarties sudarymo užsitikrinti (gauti pirkėjo raštišką patvirtinimą), kad iš karto po to, kai būtų pasirašyta sutartis, šalys įsipareigotų ją pakeisti.

TEISMŲ PRAKTIKA

Trečia, kasacinis teismas nurodė, kad tiekėjo atsisakymas sudaryti sutartį savaime negali būti pateisintas išimtinai jam nepalankių aplinkybių – padidėjusiomis sutarties vykdymo sąnaudomis – atsiradimo pagrindu. Tokio pobūdžio aplinkybės teisiškai nereikšmingos vertinant tiekėjo nesuinteresuotumą sudaryti sutartį ir jo veiksmų nesąžiningumą. Šios yra reikšmingos ir vertintinos viešojo pirkimo sutarties vykdymo metu, tačiau nelaikytinos objektyviomis ir trukdančiomis šią sutartį sudaryti.

Ketvirta, kasacinis teismas nesutiko su ieškovės argumentais, kad ji neprivalėjo sudaryti sutarties, nes dar nebuvo pasibaigęs atidėjimo terminas po atsakymo į ieškovės pretenziją. Nors kasacinis teismas nesutiko su teismų išvada, kad ieškovės kreipimasis nelaikytinas pretenzija, nes susijęs ne su procedūromis, bet su sutarties vykdymu, tačiau, nurodė, kad nagrinėjamu atveju susiklostė specifinė situacija, nes ieškovė siekia atidėjimo termino nesilaikymą taikyti ne dėl negalėjimo, o nenorėjimo sudaryti sutartį. Ieškovė nesiekė realaus savo teisių gynimo, kuriam ir skirtas atidėjimo terminas, be to, po išnagrinėtos pretenzijos ir nesustabdytų procedūrų ji nesikreipė į teismą. Atidėjimo termino taikymas neskirtas tiekėjas išvengti civilinės atsakomybės padarinių.

Penkta, kasacinis teismas nesutiko su ieškove, kad ši galėjo nesudaryti sutarties, nes jos pasiūlymas pagal pasikeitusią ekonominę situaciją laikytinas neįprastai mažos kainos. Byloje ieškovė ginčijo ne savo pasiūlymo vertinimo ir pripažinimą laimėjusiu, o perkančiojo subjekto sprendimą pasinaudoti garantija.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

4. Lietuvos apeliacinis teismas: ieškinio senaties termino skaičiavimui nedaro įtakos atsakymas į pretenziją dalimis; tiekėjas negali būti pašalintas iš pirkimo dėl melagingos informacijos pateikimo, jei vertinami duomenys susiję su pasiūlymų ekonominiu naudingumu; tiekėjui nepripažįstamas teisinis suinteresuotumas ginčyti savo pasiūlymo vertinimą, jei ieškinio patenkinimas nepakeistų konkurso rezultatų (A.S. „TollNet“ v. AB Lietuvos automobilių kelių direkcija ir UAB „Pro IT“ v. AB Lietuvos automobilių kelių direkcija), 2023-12-21

Ieškovė su trečiuoju asmeniu dalyvavo atsakovės perkančiosios organizacijos paskelbtame pirkime. Tarp šalių kilo keli ginčai dėl trečiajam asmeniui skiriamų ekonominio naudingumo balų. Ieškovė ieškiniu, be kita ko, užginčijo atsakovės sprendimą išrinkti trečiąjį asmenį pirkimo laimėtoju bei pripažinti, kad trečiasis asmuo pirkime pateikė melagingą informaciją apie atitiktį kvalifikacijos reikalavimams bei jį pašalinti iš pirkimo. Trečiasis asmuo ieškiniu užginčijo jo pasiūlymo vertinimą (jam skirtų balų kiekį).

Lietuvos apeliacinis teismas, iš esmės palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, ieškovės ir trečiojo asmens ieškinius atmetė.

Pirma, byloje nustatyta, kad perkančioji organizacija į ieškovės pretenziją atsakė dviem dalimis (atsakymais). Pirmu atsakymu į pretenziją pasisakyta dėl trečiojo asmens įtraukimo į Nepatikimų tiekėjų sąrašą ir galimybę jam toliau dalyvauti pirkime nacionalinio saugumo užtikrinimo kontekste. Ieškovė ieškinį dėl šio atsakymo į pretenziją dalies pareiškė praleidusi sutrumpintą 10 d. ieškinio senaties terminą. Teismas nurodė, kad ieškovė teismui nepareiškė prašymo atnaujinti praleistą ieškinio senaties terminą, nenurodė jo praleidimą pateisinančių priežasčių.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, informacija apie ekspertų įgytą patirtį vykdant analogiškas sutartis, už kurią buvo galima gauti papildomų ekonominio naudingumo vertinimo balų, nevertintina melagingos informacijos aspektu (VPĮ 46 str. 4 d. 4 p.). Teismų vertinimu, tokia informacija nėra susijusi nei su tiekėjo kvalifikacija, nei su jo pašalinimo pagrindais. Šis pašalinimo pagrindas netaikomas tiek pirminės pasiūlymo informacijos, tiek jį paaiškinančių duomenų atžvilgiu. Atsižvelgiant į tai, trečiojo asmens pateikta pasiūlymo informacija, už kurią galėjo būti suteikti balai, vertintina ne pagal VPĮ 46 str. 4 d. 4 p., o VPĮ 55 str. nuostatas.

Trečia, trečiajam asmeniui nepripažįstamas teisinis suinteresuotumas ginčyti savo pasiūlymui suteiktų balų skaičių, nes ir pagal galimai netinkamą jo pasiūlymo vertinimą trečiasis asmuo buvo pripažintas konkurso laimėtoju. Taigi, jo ieškinio patenkinimas nesukurtų materialinių padarinių, t. y. nepakeistų konkurso rezultatų, todėl nėra pagrindo pripažinti trečiojo asmens subjektinių teisių galimą pažeidimą.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

5. Lietuvos apeliacinis teismas: pirkimo procedūrų nutraukimas dėl esminės klaidos turi būti pagrįstas objektyviomis ir įrodytomis priežastimis, kurios negali būti susijusios su siekiu gauti geresnę kainą (UAB „Santermita“ v. UAB „Kauno energija“), 2023-12-21

Ieškovė dalyvavo viešojo skaitiklių keitimo paslaugų pirkimo procedūrose. Pagal pirkimo sąlygas (i) už skaitiklių įsigijimą atsakingas paslaugų teikėjas; (ii) perkantysis subjektas neįsipareigoja išpirkti viso paslaugų kiekio. Perkantysis subjektas priėmė sprendimą nutraukti pirkimo procedūras, kadangi, jo vertinimu, buvo netinkamai apskaičiuotas turimų prekių likutis, o pagal dar galiojančią sutartį su kitu tiekėju galima įsigyti papildomą kiekį skaitiklių, todėl pirkimas tapo nebetikslingas. Be to, nutraukus pirkimo procedūras ir ateityje paskelbus kitą pirkimą, perkamoms prekėms bus galima teikti paraišką gauti valstybinį finansavimą.

Ieškovė pateikė ieškinį teismui, be kita ko, reikalaudama panaikinti sprendimą nutraukti pirkimo procedūras ir įpareigodama perkantįjį subjektą toliau jas tęsti.

Lietuvos apeliacinis teismas, palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, tenkino pagrindinį ieškovės reikalavimą.

Pirma, pagal kasacinio teismo praktiką pirkimo procedūrų nutraukimas pateisinamas kraštutiniu atveju, įvertinus objektyvias priežastis, o ne subjektyvų jų vertinimą, bei perkančiosios organizacijos pastangas išsaugoti pirkimą. Dėl to, Lietuvos apeliacinio teismo vertinimu, pirkėjas turi ne tik nurodyti galimos klaidos faktą, bet ir pateikti duomenis, kad pirkimo nenutraukimas turės neigiamą įtaką pirkimui, tiekėjams ir (ar) perkančiajai organizacijai, t. y. pirkimo dokumentuose padaryta klaida yra esminė.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, nagrinėjamu atveju nesusiklostė išimtinės aplinkybės, nes, nutraukęs ginčo pirkimą, perkantysis subjektas paskelbė analogiško pobūdžio, bet mažesnės apimties pirkimą. Be to, perkantysis subjektas neįrodė, kad negalėjo objektyviai įvertinti savo atsargų, taip pat kad perkamos paslaugos įsigijimo poreikio praradimas pagrįstas objektyviomis, nuo pirkėjo nepriklausančiomis priežastimis. Teismas konstatavo, kad poreikio nutraukti pirkimą bet koku atveju nebuvo, nes pagal pirkimo sąlygas perkantysis subjektas nebuvo įsipareigojęs išpirkti viso kiekio paslaugų.

Trečia, Teismas nurodė, kad pirkimo procedūrų nutraukimo pagrindas, susijęs su jo netikslingumu dėl pirkimo sąlygose nurodytos ne visos paslaugų teikimo teritorijos, nepakankamas, nes perkantysis subjektas neįrodė padarytos klaidos esmingumo, kuris turėtų įtakos racionalaus lėšų panaudojimo tikslui. Byloje nėra duomenų, kad vieno miesto neįtraukimas į paslaugų teikimo teritoriją darytų įtaką galutinės perkančiojo subjekto vartotojams teikiamos komunalinės paslaugos kainą.

Ketvirta, Teismas taip pat pažymėjo, kad perkančiojo subjekto argumentai dėl galimai prarasimo finansavimo skaitikliams įsigyti nėra pakankami pagrįsti pirkimo procedūrų nutraukimą. Perkantysis subjektas byloje neįrodė, kad, jei pirkimo procedūros nebūtų nutrauktos, būtų prarastas finansavimas. Racionalaus lėšų panaudojimo tikslas negali būti naudojamas pateisinant pirkimo procedūrų nutraukimą, siekiant gauti geresnę kainą, nes tai pažeistų skaidrumo principą ir būtų nesuderinamas su tiekėjų interesais ir lūkesčiais.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

6. Lietuvos apeliacinis teismas: tiekėjas negali pateisinti esminio viešojo pirkimo sutarties pažeidimo netinkamai sutartyje apibrėžtu pirkimo objektu, jei apie tai sužinojęs, jis ir toliau vykdo sutartį (UAB „Modernaus būsto projektai“ v. VšĮ „Atnaujinkime miestą“), 2023-12-21

Ieškovė rangovė su perkančiąja organizacija sudarė daugiabučio renovavimo sutartį. Užsakovė vienašališkai nutraukė sutartį dėl esminio jos pažeidimo – praleisto termino sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti. Ieškinyje rangovė, be kita ko, nurodė, kad vėlavimą lėmė aplinkybės, nepriklausančios nuo jos kaltų veiksmų – būtent vėlesnis gyventojų sprendimas padidinti balkonų plotą.

Lietuvos apeliacinis teismas, palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, ieškovės ieškinį atmetė.

Teismas pažymėjo, kad ieškovė prieš sutarties sudarymą vykdė daugiabučio apžiūrą, išmatavo faktinį balkonų plotį, jo pagrindu pateikė pasiūlymą. Teismas konstatavo, kad ieškovei kaip profesionali turėjo būti žinoma, kad balkonų platinimo darbai nebuvo nurodyti Investicijų plane ir Techninėje užduotyje. Vis dėlto, ieškovė sutarties vykdymo metu sužinojusi gyventojų lūkesčius, nereiškę pretenzijų dėl darbų apimties ar apmokėjimo, nestabdė darbų vykdymo ar nesiekė nutraukti sutarties. Be to, byloje nustatyta, kad ieškovė pati teikė siūlymus, kaip atlikti balkonų platinimą bei įsipareigojo atitinkamai pataisyti techninį darbo projektą. Dėl šių aplinkybių visumos teismas vertino, kad ieškovė sutiko su šių darbų atlikimu ir prisiėmė galimų neigiamų padarinių riziką.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktika

Patikimos rekomendacijos visais viešųjų
pirkimų proceso klausimais.

[Susipažinkite su komanda](#)

Plačiau apie „Ellex Valiunas“ – ellex.legal/lt

